

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้นำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นรูปแบบในการดำเนินการ โดยมีขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นสังเกต และขั้นสะท้อนผล การปฏิบัติ พัฒนาคณาจารย์ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ผู้วิจัยขอแนะนำตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานของบุคลากร โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง
- 1.2 เพื่อพัฒนาคณาจารย์ โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล

- 2.1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย
  - 1) ผู้วิจัย จำนวน 1 คน
  - 2) ครูผู้สอนประจำชั้น ป. 1,2,3,4,5 จำนวน 5 คน
- 2.1.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนชั้น ป. 1,2,3,4,5
- 2.1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย
  - 1) กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน
  - 2) นักเรียนชั้น ป. 1 - ป. 6 จำนวน 172 คน
  - 3) วิทยากร จำนวน 1 คน

2.2 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันดำเนินการวิจัยโดยการนำเอาหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ เคมมิสและ แม็คแท็กการ์ท (ประวิต เอราวรรณ์, 2545 : 142) เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานโดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

2.3.1 แบบสำรวจความต้องการพัฒนาตนเอง	จำนวน 1 ฉบับ
2.3.2 แบบสังเกต	จำนวน 2 ฉบับ คือ
1) แบบสังเกตครูในการอบรมเชิงปฏิบัติการ	จำนวน 1 ฉบับ
2) แบบสังเกตครูในการศึกษาดูงาน	จำนวน 1 ฉบับ
2.3.3 แบบสัมภาษณ์	จำนวน 3 ฉบับ
1) แบบสัมภาษณ์ครูในการอบรมเชิงปฏิบัติการ	จำนวน 1 ฉบับ
2) แบบสัมภาษณ์ครูในการศึกษาดูงาน	จำนวน 1 ฉบับ
3) แบบสัมภาษณ์ครูในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1 ฉบับ
2.3.4 แบบทดสอบ	จำนวน 1 ฉบับ
2.3.5 แบบประเมินความพึงพอใจ	จำนวน 1 ฉบับ
2.3.6 แบบประเมิน	จำนวน 3 ฉบับ
1) แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 1 ฉบับ
2) แบบประเมินโครงงาน	จำนวน 1 ฉบับ
3) แบบประเมินหลักสูตรการอบรม	จำนวน 1 ฉบับ

2.4 การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้จากแบบประเมิน สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย เพื่อผลการให้คะแนน การประเมินในภาพรวม นำเสนอในรูปตาราง พร้อมแปลผล และอธิบายได้ตาราง

2.4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยยึดหลักสามเส้า (Triangulation) ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านข้อมูล (Data Triangulation) ด้านผู้ศึกษา (Investigator Triangulation) และด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) จากการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมในแผนการวิจัยมาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมด หลาย ๆ ครั้ง เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูล ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในการกำหนดทิศทาง แล้ววิเคราะห์ และแปลผลโดยอิงกรอบการศึกษาคือ

ความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน และการปฏิบัติการทำโครงการตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน แล้วนำเสนอโดยการบรรยาย

3. สรุปผล

การดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง อำเภอหนองกุงศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

3.1 ผลการศึกษาสภาพ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานของบุคลากร โรงเรียนบ้านหนองชุมแสงก่อนดำเนินการพัฒนา พบว่า บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ในวิชาที่ตนเองสอนและส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถทำโครงการที่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของตนเองได้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนไม่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ไม่เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จากสภาพปัจจุบันปัญหาดังกล่าว กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความเห็นร่วมกันว่าควรที่จะดำเนินการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนบ้านหนองชุมแสง ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานอย่างเร่งด่วน

3.2 เพื่อพัฒนาบุคลากรโรงเรียนบ้านหนองชุมแสงให้สามารถจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานได้ ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในเรื่องการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน การศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบ ด้านการทำโครงการ และการนิเทศ ตามกิจกรรมการนิเทศการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบ โครงงาน และการประเมิน โครงงาน เพื่อให้การจัดทำโครงการมีความถูกต้อง สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผลการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ได้อย่างถูกต้องและเกิดความมั่นใจในการนำไปใช้สอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสอนให้นักเรียน ปฏิบัติการทำโครงการ ตามขั้นตอน การคิดและเลือกหัวเรื่อง การวางแผน การดำเนินงาน การเขียน รายงาน การนำเสนอผลงาน และการประเมิน โครงงาน ได้อย่างถูกต้อง ส่งผลดีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

จากผลการพัฒนาบุคลากรทั้งหมดกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเห็นว่า การวิจัยได้บรรลุผล อย่างสมบูรณ์แล้ว จึงได้ยุติการวิจัย

4. อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงการโรงเรียนบ้านหนองชุมแสง อำเภอหนองกุงศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์
เขต 2 โดยกระบวนการ วิจัยเชิงปฏิบัติการมีผลการดำเนินงานที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายผล ดังนี้

4.1 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงการ โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง ก่อนดำเนินการพัฒนา พบว่า บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ
ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงการ ในวิชาที่ตนเองสอนและส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถทำโครงการที่สอดคล้องกับความ
สนใจและความต้องการของตนเองได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงการนั้นเป็นเรื่องใหม่สำหรับบุคลากรในโรงเรียน และบุคลากรบางคนไม่เคยเข้าร่วมอบรม
พัฒนาตนเองในเรื่องการสอนแบบโครงการทำให้บุคลากรนั้นไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ถึงแม้จะมีเอกสารจากส่วนกลางแจกมายัง โรงเรียนแต่บุคลากรก็
ไม่ให้ความสนใจศึกษา เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ยาก เวลาที่มีปัญหาที่ไม่รู้จะปรึกษาใคร ขาดแหล่ง
ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นอกจากนั้นยังไม่มีเวลาที่จะศึกษาอย่างจริงจัง ๆ จัง ๆ เพราะภาระหน้าที่งาน
พิเศษมีมาก ส่งผลให้ไม่สามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการและไม่สามารถ
สอนให้นักเรียนทำโครงการได้ การสอนจึงใช้วิธีสอนแบบเดิม ๆ ให้นักเรียนท่องจำความรู้เพื่อเอา
มาสอบ ซึ่งสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วนั้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ
สุภาวรรณ ธนพิพรธ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบโครงการ อาชีววิทยาลัย อาชีวศึกษานครราชสีมา ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ก่อนพัฒนา
ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ขาดประสบการณ์ในการ
เขียนแผนการเรียนรู้แบบโครงการ และขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงการ และสอดคล้องกับ พายัพ มังกร (2547 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้าน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนโคกกลม จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า
ก่อนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาได้ทำการศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาการพัฒนา
บุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงการ พบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนมีความรู้
ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการน้อยมาก และไม่สนใจที่จะทำกิจกรรมการ
สอนแบบโครงการให้แก่ นักเรียน เพราะไม่ถนัดและไม่แน่ใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
แบบโครงการจึงไม่ให้ความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ และสอดคล้องกับ
ประวี งามมาก (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบ
โครงการ โรงเรียนบ้านโคกปราสาท จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุรินทร์ เขต 3
ผลการศึกษาพบว่า ก่อนดำเนินการพัฒนา พบว่า บุคลากรครูในโรงเรียนส่วนใหญ่จัดการเรียนรู้

แบบเดิม ไม่เตรียมการสอน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานค่อนข้าง น้อย ไม่สามารถจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 5 ขั้นตอนได้ และสอดคล้องกับ ยุติ เนื่องโนราช (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียน มัชฌิมชาลยวิทยา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการพัฒนา บุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ก่อนการพัฒนา พบว่าครูอาจารย์ใน โรงเรียน ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน และไม่สนใจที่จะทำโครงงาน ให้แก่นักเรียน เพราะไม่ถนัดและไม่แน่ใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน จึง ไม่ให้ความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานเท่าที่ควร ซึ่งจากสภาพปัญหาในผลการวิจัยที่ กล่าวมาทำให้การจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ไม่มีประสิทธิภาพ

4.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติให้ความรู้ สร้างความ เข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน และพาไปศึกษาดูงาน แล้วดำเนินการนิเทศตาม กิจกรรมนิเทศการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน และกิจกรรมประเมิน โครงงาน ทำให้การจัดทำ โครงงานมีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการพัฒนาได้ดำเนินการ อย่างเป็นระบบมีขั้นตอนและได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งประกอบด้วย การร่วมคิดวางแผน คิดหากลยุทธ์ การปฏิบัติตามแผน หรือกลยุทธ์ที่คิดไว้ การสังเกตผลการปฏิบัติตามแผน และการสะท้อนผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อ นำข้อบกพร่องมาพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิดความพึงพอใจของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า นอกจากนั้นแล้วกลยุทธ์ที่นำมาใช้ในการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงาน นั้น ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้รับทั้งความรู้ประสบการณ์ และเกิดทักษะจากกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ และผลจากการนิเทศภายใน โดยการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน และการประเมิน โครงงานอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ และทักษะที่ได้รับ ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกลยุทธ์และกระบวนการพัฒนา สอดคล้องกับการศึกษาของ ประหยัด ธนปฐมพงศ์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนา บุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนบ้านตระมุง อำเภอท่าตูม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยใช้การฝึกอบรมและการนิเทศภายใน ตามขั้นตอนการวิจัยเชิง ปฏิบัติการ และสอดคล้องกับ ประสาท ร่วมเกล้า (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา บุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน โรงเรียนบ้านชะบุง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ และสอดคล้องกับ อุทธิพันธ์ ย้ายวน (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียน บ้านดงสว่างอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ ภายในรายบุคคล และสอดคล้องกับ วรากร น้อยสงวน (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การ

พัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านห้วยตามอญ อำเภออุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กลยุทธ์การอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนแผนการเรียนรู้แบบโครงงาน และการนิเทศแบบคลินิก ซึ่งผลจากการดำเนินกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการศึกษาทั้งหมดที่กล่าวมาส่งผลให้การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบโครงงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าที่ตั้งไว้

4.3 ภายหลังจากพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่า

4.3.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ

โครงงานอย่างถูกต้องและเกิดความมั่นใจในการนำไปใช้สอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการนั้นวิทยากรจะบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานอย่างละเอียดทั้งหมด เริ่มตั้งแต่ความหมาย ความสำคัญ ประเภท ลักษณะ หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ หลักการจัดการเรียนรู้ซึ่งในระหว่างการอบรมยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ จนเข้าใจทุกประเด็น นอกจากนี้การนิเทศยังให้คำแนะนำเพิ่มเติมในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ได้อย่างถูกต้องและเกิดความมั่นใจในการนำไปใช้สอนนักเรียนมากขึ้น ซึ่งผลการศึกษา สอดคล้องกับ ธงชัย คาวยันต์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนจตุคามประชาสรรค์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัด มหาสารคาม พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานมากขึ้น สอดคล้องกับ ประวี งามมาก (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านโคกปราสาท อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ผล การศึกษา พบว่า หลังการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่า จากการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ พูนสวัสดิ์ รัตนา (2547 : บทคัดย่อ) ซึ่ง ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดย โครงงาน โรงเรียนบ้านจานทองกาววิทยา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษา พบว่า ภายหลังจาก ดำเนินการพัฒนา ทำให้ครูผู้สอนสายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเกิดการพัฒนาคั้งนี้ มีความรู้ ความ เข้าใจ มีความสามารถดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการทำโครงงาน

4.3.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสอนให้นักเรียนจัดทำโครงงานได้ตามความสนใจ โดยผู้เรียนสามารถ คิดและเลือกหัวเรื่อง วางแผน ดำเนินงาน เขียนรายงาน และนำเสนอผลงาน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การได้รับความรู้จากการเข้า

ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ การได้รับประสบการณ์จากการศึกษาคูงาน และการได้รับการนิเทศอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอจากผู้เชี่ยวชาญ ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยะนันท์ เฟิงแจ่ม (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานโรงเรียนบ้านจานแสนไชย อำเภอทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า การ พัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานได้ทั้ง 5 ขั้นตอนคือ การเลือกวิธีที่จะศึกษา การ วางแผนการศึกษา การลงมือศึกษา การเขียนรายงาน โครงงาน และการแสดงผลงานจนสามารถ จัดทำโครงการให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นได้ ตลอดทั้งสามารถถ่ายทอดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ โครงงานสู่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้จัดทำโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 ปัจจัยเงื่อนไขของการพัฒนาบุคลากร จากผลการพัฒนาบุคลากรด้านการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานมีปัจจัยเงื่อนไขเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งทำให้การดำเนินการวิจัยบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ การพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวทางของการปฏิรูปการศึกษานั้น เป็นบทบาทหน้าที่ของครู โดยตรง ดังนั้นการที่ผู้บริหารได้นำประเด็นดังกล่าวมาดำเนินการพัฒนาจึงทำให้ครูเกิดความ กระตือรือร้น และให้ความสนใจในการดำเนินการพัฒนาอย่างเต็มที่จนทำให้การวิจัยครั้งนี้ประสบ ผลสำเร็จ ประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานเป็นเรื่องใหม่ การเรียนรู้ตาม กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งฝึกให้นักเรียนเป็นคนช่างคิด ช่างสังเกต อันจะทำให้ นักเรียนมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

5.1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความ เข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน และเกิดทักษะสามารถสอนให้นักเรียนทำ โครงงานได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ อย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า กิจกรรมการศึกษาคูงาน ทำให้ผู้ร่วมศึกษาได้รับความรู้ และประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน ดังนั้นควรมีการพาคูณาการ ไปศึกษา คูงาน ใน โรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน เพื่อนำมา พัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

5.1.3 ผู้บริหารควรดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอโดยเปิดโอกาสให้
คณะครูได้มีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนในอนาคต

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

5.2.1 ควรศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม
แนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ เช่น การสอนแบบบูรณาการ

5.2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพื่อ
นำมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY